

EURÓPAI PARLAMENT

KÜLÖNKIADÁS

EURÓPAI TANÁCS
Brüsszel
2005. március 22-23.

ELNÖKI BESZÉD, JOSEP BORRELL FONTELLES
AZ ELNÖKSÉG KÖVETKEZTETÉSEI

01/S-2005

Elnökségi Főigazgatóság

(Intranet) <http://www.europarl.ep.ec/bulletins> (Special Edition 2005)
(Internet) <http://www.europarl.eu.int/bulletins> (Special Edition 2005)

\\EPADES\PUBLIC\SOMMET\2005

ELNÖKI BESZÉD

AZ EURÓPAI PARLAMENT ELNÖKÉNEK AZ EURÓPAI TANÁCS ELŐTT ELMONDOTT BESZÉDE 2005. MÁRCIUS 22-23

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, Tisztelt Európai Tanácstagok,

Az Európai Tanács "tavaszi" tanácskozása kiváló alkalmat nyújt arra, hogy mérlegre tegyük az úgynevezett lisszaboni stratégiát és annak távlatait.

E némiképpen megfoghatatlan elnevezéssel azt akarjuk elérni, hogy a gazdaságunk versenyképes legyen, megőrizve az európai szociális modellt és a környezet védelmét.

Meg kell értetnünk az európai polgárokkal a tevékenységünket mozgató okokat, különösen most, hogy az Alkotmány ratifikációja is elkezdődött. Kiváltképp azt kell megérteniük, hogy miért is lehet az európai dimenziót előnynek tekinteni, s nem pedig a jólétet, a szolidaritást akadályozó fékek összességének. S ezt nemcsak szavakkal kell elmagyarázni, de tettekkel bizonyítani is kell.

Juncker úr a lisszaboni stratégia eredményeit "szánalmasnak" nevezte. A nemzeti parlamentek képviselőinek és az Európai Parlament múlt heti brüsszeli ülésének meghallgatása után a legkevesebb, ami elmondható, hogy rengeteg tennivaló áll előttünk.

A 15 tagállam az Internet boom csúcán tűzte ki a lisszaboni célokat. Túl sok, és túl homályos cél fogalmazódott meg, a főszereplők szerepe (az Unió és a tagállamok) esetenként nem volt kellő részletességgel meghatározva, máskor viszont feleslegesen túl volt szervezve. A növekedés mértékére vonatkozó előrejelzések túlságosan optimisták voltak. Ma már elismerjük, hogy a két kegyfontosabb területen, a foglalkoztatás és az innovációs képesség tekintetében a célok nem valósultak meg, és lemaradásunk a fő versenytársaink mögött csak növekedett.

Mivel tud az Európai Parlament hozzájárulni a mára már 25 tagállam közös munkájának újraindításához?

Elsőként azt kell megemlítenem, hogy a szorosan egyeztetett politikai erőfeszítések nyomán, valamennyi érintett bizottság javaslatait bevonva, az Európai Parlament március 9-én tekintélyes arányú többséggel olyan állásfoglalást hozott, amely egyesíti a különböző politikai véleményeket és nemzeti aggodalmakat.

Ez az állásfoglalás néhány egyszerű üzenettel fordul Önökhöz, mint például:

- A három pillér - a versenyképességet, a szociális szempontokat, a környezet védelmét - közötti egyensúlyt tiszteletben kell tartani. Tetszett az Ön hasonlata, Juncker úr, amivel a minapi interparlamentáris megbeszélésen élt: egy olyan kis fenyőfáról - s nem karácsonyfáról - szólt, amelyen csupán néhány dísz lóg, és ha az egyik leesik, akár az egész fa eldőlhethet.

ELNÖKI BESZÉD

- A nemzeti cselekvési terveknek támogatást kell kapniuk, s e feladatra az egyes nemzeti kormányoknak egy koordinációért felelős minisztert kell kinevezniük. Barroso úr szavaival élve, a lisszaboni stratégia egyik súlyos gyengesége az, hogy azt nemzeti szinten nem vették kellőképpen figyelembe. Emellett az európai hozzáadott értéket is meg kell őriznünk.
- A tagállamokat fel kell hívni arra, hogy tegyék meg a kellő lépéseket a kutatási és fejlesztési kiadásoknak legalább a GDP 3%-ra történő emelésére, az erre irányuló európai finanszírozás megkésztetésére és egy független tanácsadó testületként működő európai kutatási tanács létrehozására.
- Az egyes tagállamok által indítványozott Európai Ifjúsági Kezdeményezést egy európai ifjúsági megállapodás formájában kell támogatni.
- A nemzeti és közösségi költségvetések és a 2007-2013 közötti pénzügyi terveknek tükrözniük kell a kitűzött célokat.

Ahogy Önök is tudják, az Európai Parlament, mint a költségvetési hatóság egyik ága, nagy jelentőséget tulajdonít ezen utóbbi pontnak. Nincs kétségem afelől, hogy az általam vezetett ideiglenes bizottságban jelenleg folyó munka hozzá fog járulni a jó megoldás megtalálásához júniusban. Szeretném emlékeztetni Önöket arra, hogy amennyiben megállapodás születik a pénzügyi kérdésekben, ahhoz szükség lesz a Parlament és a Tanács közötti megállapodásra is. Ellenkező esetben egy elhúzódó patthelyzet kialakulását kockáztatja az Unió, és egyre nehezebb lesz az uniós polgártársaink számára megérteni azt, miért van annyi ellentmondás a meghirdetett törekvések és azok gyakorlati megvalósítása között.

Ami a környezetvédelmi politikát illeti, szándékunkban áll Önökkel közösen kidolgozni a tervezett - és júniusra elfogadásra kerülő - fenntartható fejlődésről szóló nyilatkozatot. Már ebben a szakaszban határozottan támogatjuk a következtetés tervezetben szereplő célok számadatait.

A múlt héten az Európai Parlament nagyszabású találkozót rendezett a 25 tagállam mintegy 130 képviselőjével és a tagjelölt országok nemzeti parlamentjében dolgozó képviselőkkel. Amikor elkezdtem szervezni ezt a megbeszélést, az lebegett a szemem előtt, hogy az interparlamentáris dimenzió gazdagíthatja a lisszaboni stratégiáról folyó eszmecsereket. A megbeszélés igen sikeres volt a résztvevők nagy száma miatt, és tükrözte az óriási információ igényt, valamint a közös eltökéltséget egy sokkal aktívabb szerep felvállalására, ahol a kormányokkal és a munkaerő-piaci szereplőkkel közösen dolgozunk a folyamat megvalósításában.

Az élénk és lelkes vitán túl új irányzatok is felmerültek, íme a legfontosabbak:

- A három pillér egyensúlyának fogalma széles támogatást élvez, míg a résztvevők kis hányada a gazdasági pillérre nagyobb hangsúlyt fektet.

ELNÖKI BESZÉD

- A nemzeti cselekvési tervek nagy jelentőséggel bírnak.
- Komoly aggodalmakat vált ki minden olyan jelenség, ami a kedvez a fiskális és szociális dömpingnek.
- Számos képviselő összekötötte a lisszaboni stratégiát a pénzügyi lehetőségekkel és a Stabilitási és Növekedési Paktum felülvizsgálatával.

A tanácskozás igen hasznosnak bizonyult, s reményeink szerint minden tavaszi Európai Tanács előtt megismétlésre kerül. A megbeszélés hozzájárult a nemzeti parlamenti képviselők - csakúgy, mint az Európai Parlamentben ülő kollégáik - tudatosságának fokozásához; és az európai szervezet parlamenti dimenziójának szélesítéséhez.

A lisszaboni folyamat három dimenziója közötti egyensúly tiszteletének a szükségessége nagy horderejű politikai választatot jelent. A parlamenteknek részeseinek kell lenniük e folyamatnak, hiszen a parlamentek lesznek azok, amelyek majd elfogadják és alkalmazzák a szükséges reformok többségét.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, Tisztelt Európai Tanács-tagok!

Felhívnom a figyelmet arra is, hogy az európai jogalkotás minősége nélkülözhetetlen eleme a versenyképességünket erősíteni hivatott egész stratégiának.

Az európai gazdaságot szabályozó keret legyen érthető, egyszerű és a lehető legkisebb terhekkel járjon. Ne feledjük: bármilyen európai szintű szabályozás 25 olyan nemzeti szabályozást helyettesít, amely valóban akadályozza a belső piac megfelelő működését.

Ugyanakkor a közösségi irányelveknek is teljes mértékben szükségesnek kell lenniük, túlzott részletezés nélkül és hű átvétellel, az ügyeket bonyolító nemzeti módosítások nélkül. A kiváltott hatásokat minden egyes döntés meghozatala előtt mérlegelni kell és utóbb rendszeresen felül kell vizsgálni. Az értékelésnek elfogulatlanak kell lennie és az intézményeknek közös módszertant kell követniük ebben.

E vonatkozásban üdvözlöttük a Bizottság múlt heti közleményét a jobb jogalkotás kérdéséről, a három intézmény által elfogadott egyezményt követően. Minden egyes intézménynek fel kell ismernie, hogy a magasabb minőségű jogalkotáshoz a három érintett testület valódi együttműködése szükséges, s ez jelenleg nem biztosított.

A pár nappal korábbi interparlamentáris találkozó során, amelyen Juncker, Barroso és Verheugen urak is részt vettek, az összes vitában felbukkant egy, a lisszaboni stratégiához közvetlenül kapcsolódó téma, éspedig a szolgáltatásokról szóló irányelv. Szeretnék pár szót szólni e kérdéshez. Ne felejtjük el: ez a szöveg a Bizottság 2004 során tett javaslata, amelyet a Szerződésekkel összhangban meg fognak vizsgálni, és minden bizonnyal módosítani fognak, az Európai Parlament és a Miniszterek Tanácsa között folyó együttdöntési eljárás keretében. Következésképpen, ez a szöveg nem hatályos.

ELNÖKI BESZÉD

Aggodalommal tölt el engem a szöveget körülvevő nagy mértékű zűrzavar. Miről is szól ez az irányelvtervezet pontosan? Ha a vállalkozói szabadságról szól, akkor ez a kérdés már jó ideje megoldódott, anélkül, hogy az "eredetország" elve érvényesülne; ha a szolgáltatások nyújtásának a szabadságáról szól, akkor a szöveg enyhén szólva nem világos és számos kérdést nyitva hagy. Maga a Bizottság elismerte ezt a minap az Európai Parlament plenáris ülésén.

Mindannyiunknak törekednünk kell arra, hogy világos magyarázatot nyújtsunk, leginkább annak elkerülése végett, hogy Európa fele úgy érezze, a másik fél protekcionista tendenciái ellen kell harcolnia. És annak sem szabad elhangoznia, hogy aki az irányelvtervezetet ellenzi, az az alkotmányt is ellenzi, mert a kettőnek semmi köze nincs egymáshoz.

A most kezdődő vita az Európai Parlamentben alapvető fontossággal bír, és a parlamenti demokrácia élénk időszaka lesz. A vita lehetővé fogja tenni a szöveg alapos elemzését. Meg vagyok győződve arról, hogy a módosításaink elő fogják segíteni az európai szociális modell megőrzését. Nagyon régóta támogatjuk már a belső piac megvalósítását, ugyanakkor elutasítjuk a szociális dömpinget. A lisszaboni stratégiáról szóló állásfoglalás értelmében a szolgáltatások egységes piacának létrehozása a cél, ahol érvényesül a piacok megnyitása, a közszolgáltatások, a szociális jogok és a fogyasztók joga közötti egyensúly.

Az egyensúly meghatározása nagy horderejű politikai állásfoglalást igényel, amihez demokratikus vitára van szükség, s ennek lefolytatására az Európai Parlament a megfelelő fórum.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, Tisztelt Európai Tanácstagok,

Tudomásul veszem a gazdasági és pénzügyminiszterek által kötött, a Stabilitási és Növekedési Paktumot érintő politikai megállapodást, még ha annak tartalma ellentétes reakciókat vált is ki a Parlamentben. Ez jó példa arra, hogyan lehet az Európai Unió számára fontos alapvető kritériumokat tiszteletben tartani, ugyanakkor bizonyos rugalmasságot is megőrizni, egy olyan Európai Uniót tükrözve, amelyben mindenki meg tudja érteni mások aggodalmait, anélkül, hogy veszélyeztetné az egészet. Az Európai Parlament 2005. februári állásfoglalásában azt javasolta, hogy a Stabilitási és Növekedési Paktum nagyobb mértékben vegye tekintetbe a gazdasági fejleményeket. E megállapodás nélkül az Európai Unió zsákutcába jutna.

A lisszaboni stratégia, a pénzügyi tervek, a Stabilitási és Növekedési Paktum, a szolgáltatásokról szóló irányelvtervezet mind-mind olyan kérdések, amelyek a polgárok mindennapi életét érintik. Ugyanez igaz az Unió bővítésére is. Jobb magyarázatokat kell rá adni, hogy kiemelhessük a pozitív hatásokat. A Parlament most készíti elő az április 13-i szavazást Románia és Bulgária csatlakozásának jóváhagyásáról, a lehető legnagyobb gondossággal, annak biztosítása érdekében, hogy ez az újabb bővítés politikai, gazdasági és társadalmi fejlődést hozzon mindannyiunk számára. A Parlament közelről kíván részt venni a Bizottság által végzett felügyeleti munkában is, ami egészen a csatlakozás pillanatáig tart, s valódi ellenőrzésnek, nem pusztán formalitásnak kell lennie.

Most, hogy az alkotmány elfogadásának folyamata az Unió számos országában elkezdődött, Európának egy jobb jövőt kell nyújtania polgárainak olyan megújított intézményes kerettel, mint amilyen az alkotmány; vagy a javukat szolgáló gazdasági, szociális és környezeti politika alakításával.

ELNÖKI BESZÉD

Alapvető fontosságú, hogy a három intézmény közötti együttműködés a legjobb feltételek között fejlődjék. Az Európai Parlament pozitívan fogadta a Bizottság által a következő öt évre tervezett munkáját vezérlő iránymutatásokat. Ez a készség, valamint a lisszaboni stratégia felülvizsgálatára irányuló kezdeményezések támogatása igazolja szándékunkat az intézmények közti kölcsönös megértés elősegítésére és teljes együttműködésünkre a Bizottsággal.

Tisztelt Hölgyeim és Uraim, Tisztelt Európai Tanácstagok,

A luxemburgi elnökségnek valóságos akadályfutással kell megbirkóznia.

Az első ilyen akadályt sikerült legyőzni, a Stabilitási és Növekedési Paktumot érintő megállapodásnak köszönhetően. Az Európai Parlament meg van győződve arról, hogy hasonló felelősségérzettel és kompromisszumkészséggel megvalósulhat a lisszaboni stratégia újraindítása és döntés születhet a júniusi megbeszélésen az Európai Unió jövőjének finanszírozási kérdéseiről.

Köszönöm figyelmüket.

ooOOoo